

Societat

**La llei Wert
va cremant
etapes i fent
polèmiques**

El nou currículum de l'ESO inclou estudiar el terrorisme i crispa les conselleries d'Educació

Balanç del 2014

Una mirada sobre l'any que s'acaba

Un món més igual

CONSTATACIÓ L'any que se'n va, el setè des de l'inici de la crisi, deixa una herència d'un món on creixen les diferències entre rics i pobres **FUTUR** Els experts demanen que la política de veritat s'imposi sobre la falta de govern

Jordi Panyella
BARCELONA

És probable que aquest Nadal hi hagi una mica més d'alegria a les taules, que el tió i el Pare Noel hagin estat més generosos i que els Reis arribin més carregats de coses. És probable que la tan proclamada represa de l'activitat econòmica tingui en la tendència a l'alça del con-

sum d'aquestes dates un motiu real per a l'optimisme. És probable que el vaticini de Mariano Rajoy que el 2015 serà millor que el 2014 s'acabi complint. Però tot això és tant cert com febles i precaris són els motius per creure que la recuperació s'acabarà consolidant i, a més, és una veritat com un temple que el sotrac provocat per la crisi és tan gran que per

a molta gent que hi ha quedat atrapada serà molt difícil de sortir-ne. I lluny de posar-hi remei, durant el 2014 la desigualtat entre rics i pobres i l'abisme social s'ha anat eixamplant.

L'últim debat organitzat pel Banc Sabadell i El Punt Avui amb el propòsit de girar la vista per analitzar allò que ha passat durant els últims dotze mesos va servir per constatar

que la falta de polítiques clares i concretes en l'àmbit català, espanyol i europeu han fet que les desigualtats s'hagin augmentat. En el debat hi van prendre part les veus i l'expertesa de la presidenta de la Taula del Tercer Sector, Àngels Guiteras, l'enginyer Joaquim Coello, l'economista Xavier Ferrer, la psicòloga Sara Berbel, el professor de relacions in-

ternacionals Rafael Grasa i el director d'Economia Internacional i Mercats Financiers del Banc Sabadell, Sergi Martrat.

El coneixement delsponents de la realitat geopolítica internacional i de la gran economia va fer que en l'inici del debat es parlés de les conseqüències de la baixada del preu del petroli, de la repercussió que suposa l'elecció del nou presi-

dent de la Comissió Europea, de l'impacte de la inestabilitat que viu Rússia, de l'abast de la frenada en el creixement de la Xina i altres economies emergents, però de seguida els participants van baixar a una realitat més propera i més dura. Ho van fer quan Rafael Grasa va plantejar el balanç del 2014 amb aquests termes: "Ha estat l'any en què han seguit les

L'APUNT

Mirar enrere mai, endavant sempre

Jordi Panyella

Hi ha aquella història tan antiga d'aquell que convida l'altre a tirar endavant i a no mirar mai enrere i l'adverteix que si ho fa quedarà fet pedra, i l'altre no li fa cas, o el venç la tafaneria o, per la raó que sigui, no pot evitar girar-se i encara no ha tingut temps d'adonar-se'n, ni de maleir la seva pensada, que tot ell es paralitza, es petrifica, i mai més sap del passat que va ser ni del fu-

tur que l'esperava. Que si els ulls algú els va esculpir al davant segur que ho va fer perquè no creia necessari mirar enrere, que si els números creixen i es multipliquen no té sentit fer-los decreïxer, que si el dia mor avui és perquè demà tornarà a néixer. Per tot això cal anar pel 2014 enfocant ja el 2015; 365 dies per a la vida, l'amor, la mort i, sobretot, per a l'optimisme.

Els participants en el debat, d'esquerra a dreta i de dalt a baix: Xavier Ferrer, Joaquim Coello, Sergi Martrat, Rafael Grasa, Àngels Guiteras i Sara Berbel ■ ORIOL DURAN

Els protagonistes del debat

Joaquim Coello

ENGINEYER

Format en l'enginyeria naval a l'Escola Tècnica de Madrid, ha ocupat diversos càrrecs de rellevància tant en el sector públic, Autoritat Portuària de Barcelona, o el privat, en l'empresa Applus, on va ser conseller delegat.

“L'elecció de Jean-Claude Juncker per presidir la Comissió Europea ha estat una gran decepció”

Rafael Grasa

PROFESSOR RELACIONS INTERNACIONALS A LA UAB

El seu coneixement de la geopolítica internacional l'ha portat a implicar-se en l'Institut Català Internacional per la Pau, que presideix. És membre del Consell Assessor per a la Transició Nacional.

“La desigualtat creix arreu a conseqüència de la crisi econòmica”

Sara Berbel

PSICÒLOGA SOCIAL

Professora universitària ha treballat, des de diverses responsabilitats públiques, en l'àmbit de la igualtat d'oportunitats. És membre activa del moviment que persegueix una racionalització dels horaris

“La precarietat de la situació econòmica ha consolidat la nova figura dels pobres que treballen”

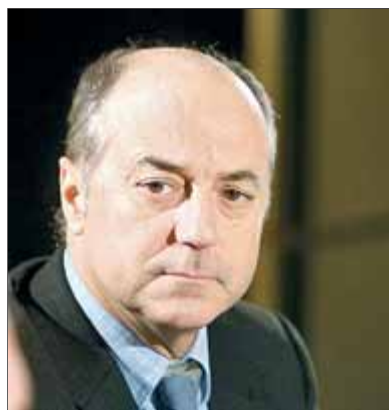

Àngels Guiteras

PRESIDENTA DE LA TAULA DEL TERCER SECTOR

Especialista en el món de les drogo-dependències, aquesta Gironina de 56 anys és la cara visible d'entitats i empreses que treballen en el terreny dels més desfavorits.

“L'únic positiu d'aquesta crisi és que ens trobem en un moment de canvi i encara no sabem on ens portarà”

Xavier Ferrer

ECONOMISTA

La seva trajectòria professional l'ha vinculat al sector financer i al seu interès per la realitat europea. És el president del Consell Català del Moviment Europeu,

“A Espanya no es governa, s'executa, i això fa que no es resolguin els problemes reals que tenen les persones”

Sergi Martrat

ECONOMISTA

Dins l'organització del Banc Sabadell, ocupa el càrrec de director d'Economia Internacional i Mercats Financers

“El 2014 ha estat un bon any per a Espanya, si es compara amb l'evolució de les altres economies europees i també si es té en compte d'on es venia”

desigualtats i la corrupció. Les desigualtats han crescut arreu a conseqüència de la crisi econòmica, mentre que la corrupció s'ha demostrat que, malauradament, és un problema generalitzat.”

La psicòloga Berbel va afegir-se a aquest fil argumental explicant que “el creixement de la desigualtat és conseqüència de les polítiques que s'han fet arran de la crisi econòmica”. Com a exemples del drama social que han d'afrontar moltes persones, Berbel va explicar que durant el 2014 s'ha consolidat la figura dels “pobres que treballen i que són persones amb feina però amb un sou insuficient per poder tenir una vida digna”. Segons la psicòloga, tot plegat ha fet que en el país hi arrelhi una “desesperan-

ça social” que es concreta en la idea que “res tornarà a ser igual que abans de l'inici de la crisi”.

L'enginyer Joaquim Coello va voler contextualitzar aquesta realitat explicant que l'abisme social no és nou i que avui, com fa un segle, el 1914, el 60% de la riquesa està concentrada en el 5% de la població. “Des de sempre, el món econòmic ha estat en mans d'una minoria. Això ja era així al segle primer”, va insistir.

Sobre la desigualtat, hi va voler fer un últim apunt Sergi Martrat, per a qui l'única manera de fer-hi front és a través d'una nova política educativa. “Cal educació per resoldre aquest problema a llarg termini”, va dir.

La unanimitat va ser plena en el fet situar l'im-

Balanç del 2014

Una mirada sobre l'any que s'acaba

Les frases

“No hi ha marcada una política clara que permeti donar esperança a la gent”

Àngels Guiteras

TAULA DEL TERCER SECTOR

“El Tercer Sector ha de ser reconegut com un agent vàlid i un interlocutor més”

Àngels Guiteras

TAULA DEL TERCER SECTOR

“S’han salvat els bancs però no hi ha el més mínim acord per a les persones desnonades”

Àngels Guiteras

TAULA DEL TERCER SECTOR

“La Unió Europea no té les eines per actuar, falten instruments com una política fiscal comuna, etc.”

Joaquim Coello

ENGINYER

“Els nivells de desigualtat són fruit de la desregularització dels mercats”

Joaquim Coello

ENGINYER

“De cara al 2015 fan falta canvis però és molt important no equivocar-nos amb aquests canvis”

Joaquim Coello

ENGINYER

“S’han carregat l’estat del benestar. Se socialitzen les pèrdues i es privatitzen els guanys”

Rafael Grasa

PROF. RELACIONS INTERNACIONALS

“A Espanya, la corrupció té l’origen en el deficient finançament dels partits polítics”

Rafael Grasa

PROF. RELACIONS INTERNACIONALS

“La família s’ha convertit en el gran paraigua que ha permès a molta gent seguir funcionant”

Rafael Grasa

PROF. RELACIONS INTERNACIONALS

Tres imatges de la taula, amb els convidats al debat que va tenir a l'Hotel Espanya i que va moderar el director adjunt d'El Punt Avui i director de Presència, Miquel Riera ■ ORIOL DURAN

pacte de la crisi com a fet principal fet a destacar del 2014. L'economista Xavier Ferrer va trobar una explicació al drama social en la “falta de política”. Al seu entendre, no s'està actuant en la direcció correcta per assegurar el manteniment de la classe mitjana, un estrat social dinamitzat per la gran depressió econòmica.

Amb ple coneixement de causa, la presidenta de la Taula del Tercer Sector, Àngels Guiteras, va trobar a faltar “una política clara que doni esperança” a la població. Guiteras té clar que “la gent no se'n refia, del discurs que diu que s'ha acabat la crisi”. La presidenta de la Taula va advertir que no es pot sortir de l'actual precarietat generant més precarietat, i en aquest sentit es va preguntar quin sou estan cobrant els nous treballadors contractats.

El que és evident és que, d'aquest panorama de desigualtats, només se'n sortirà si la situació

econòmica gira favorablement. En aquest sentit, en l'atletaia de la direcció d'Economia Internacional del Banc Sabadell, Sergi Martrat, va voler ser optimista i va explicar que avui l'economia espanyola es troba en millor situació que moltes del seu entorn. “El creixement es preveu que serà d'1,4 i es pot dir que ha estat un bon

Els analistes troben a faltar un govern fort i unit a la Unió Europea

any si es compara amb altres economies europees i es té en compte d'on es venia”, va afirmar.

Un dels aspectes en què hi ha haver coincidència és en la crítica que els governs no governen. “La política que s'aplica no resol la situació, cal un gran pacte d'àmbit espanyol per fer front a les desigualtats però també un

pacte europeu i mundial”, va demanar Guiteras.

Hi ha falta de política eficaç o d'instruments efectius, que és la mateixa cosa. Això és el que va argumentar Joaquim Coello, que va atribuir la incapacitat d'Europa per adreçar el rumb de l'economia a “la falta d'instruments globals”. I ho va concretar: “No tenim una Reserva Federal, ni un govern federal, ni una fiscalitat comuna. No tenim aquest potencial central. El pressupost és irrisori i sense diners no es pot fer política.”

L'economista Xavier Ferrer va denunciar que Europa està necessitada d'una “unió política real” i Rafael Grasa s'hi va apuntar subratllant que “a Europa falten instruments perquè la unió econòmica sigui real”.

Si els vells actors de la cosa política no han estat capaços de trobar solucions a la crisi, aquestes potser vindran de les noves propostes d'organitzar la vida pública. Rafael

Grasa es va mostrar esperançat en aquest sentit pel fet que “es tracta de moviments no violents” i en aquest sentit va citar l'exemple del club de futbol del Rayo Vallecano, que ha generat una acció de solidaritat per a una dona en risc de ser desnonada.

La psicòloga Sara Berbel va dir: “La crisi econò-

Arreu d'Europa neixen nous moviments amb ànim de superació

mica porta associada una crisi de valors i això genera la gran desconfiança de la gent. A cada país hi estan sortint moviments diferents però la confiança no es recuperarà fins que es recuperi l'ètica en la gestió d'allò que és públic.”

D'aquesta desesperança, també en va parlar Àngels Guiteras que, al seu entendre, “neix de la gran

incomprensió que generen les polítiques”. I per exemplificar-ho, va citar la gran metàfora de la crisi: “S’han salvat els bancs però no hi ha ni el més mínim acord per resoldre el conflicte dels desnonaments.” I va insistir: “No hi ha cap acord en benefici de les persones.”

Un altre tema estel·lar del 2014, la corrupció, va desfilar per la taula del debat. Rafael Grasa va explicar que és la causa de la gran desafecció de la gent i va denunciar la incapacitat de la justícia per resoldre-ho els casos amb rapidesa. “El deficient finançament dels partits polítics és la causa de la corrupció a Espanya”, va advertir.

Joaquim Coello va aportar propostes per posar fi a la corrupció. “És molt important poder retre comptes”, va dir, i en aquest sentit va destacar el sistema electoral anglosaxó, que permet que els ciutadans identifiquin els seus representants polítics.

Cal canviar hàbits de mala praxi política i introduir canvis també en l'àmbit econòmic. Rafel Grasa va dir que "part del problema neix del fet que els mercats finances no s'han regularitzat mai".

Joaquim Coello va avançar en aquest terreny i va proposar mesures concretes dirigides als bancs. "S'hauria d'establir quin

sent. En aquest sentit, diversos ponents van coincidir a l'hora d'afirmar que el debat sobiranista només es podrà resoldre amb una votació en què la població pugui expressar-se.

I com que no hi ha balanç sense perspectiva, els ponents no es van alçar de la taula sense haver donat un cop d'ull al 2015. Sergi Martrat va demanar un any de tranquil·litat i que les inestabilitats que s'entreueuen en punts clau del planeta, com per exemple a Rússia, no afectin l'economia espanyola.

Rafael Grasa es va mostrar convençut que el nou any portarà la fi del bipartidisme a Espanya i que això cal veure-ho com una oportunitat. La lluita contra el frau fiscal ha de ser una de les prioritats, segons Àngels Guiteras i Xavier Ferrer. Joaquim Coello va ser clar a l'hora d'afirmar que "fan falta canvis" però també va alertar: "no ens hem d'equivocar amb aquests canvis." ■

El 2015 s'insinua com un any de canvis i de la fi del bipartidisme

és el percentatge mínim de préstec que pot fer la banca". Sobre la restricció del crèdit, Sergi Martrat va destacar que ja s'estava entrant en una nova dinàmica. "L'aixeta del crèdit ja està oberta", va dir.

Tot i que el gros del debat va girar sobre aspectes socials i econòmics, la situació política de Catalunya també hi va ser pre-

OPINIÓ

Hi ha solucions!

Va ser una classe d'història i d'economia molt enriquidora. Els sis convidats en un nou debat del Banc Sabadell i El Punt Avui no ho tenien fàcil: fer una radiografia de l'any 2014 des del punt de vista econòmic i social a escala internacional, europea, espanyola i catalana. La crisi econòmica que ens despulla i deshumanitza des de l'any 2008 continua incrustada al moll de l'os de l'engranatge dels governs, però els ponents, amb gran lucidesa, no van defugir d'assenyalar el lloc on tenim el tumor i com cal extirpar-lo perquè, com a societat evolucionada i solidària, no fem metàstasi.

L'enginyer Joaquim Coello va anar de cara a barraca. "Ha estat l'any de la decepció: La construcció d'Europa no avança." Per posar setge a la corrupció, Coello va receptar: canviar la llei electoral, amb circumscripció única, a banda de més inversió en Justícia i, sobretot, "el rendiment de comptes" dels polítics i l'administració pública. Rafel Grasa, professor universitari, va escollir "desigualtat i corrupció" per definir el 2014. Grasa va advocar perquè el poder

polític prengui el comandament a l'econòmic i "es comencin a regularitzar els mercats financers, com ara fixar un tant per cent mínim dels préstecs que estan obligats a donar els bancs". L'economista Xavier Farrer va instar els polítics a tornar a tenir iniciatives i respostes socials perquè "si no, surten els fantasmes d'Europa, amb els populismes" i va demanar que "el 2015, a Europa, hi hagi més unió econòmica."

La psicòloga i professora universitària, Sara Berbel, i Àngels Guiteras, presidenta de la Taula del Tercer Sector, van ser les encarregades de proposar alternatives perquè les millores arribin a les llars de tots i no només a la macroeconomia. "No és pobresa, és injustícia", feia seu aquest lema del carrer Berbel, que es mostrava esperançada dels moviments socials i els emergents. Guiteras va afirmar que "la crisi és sinònim de canvi" i va reclamar que "la política doni garanties a les persones", a més de desitjar "un major reforç entre el sector social". Així doncs, hi ha solucions. Ara cal que en prenguin nota els governants.

Mayte Piulachs

Les frases

“El creixement de la desigualtat evidencia la derrota general de la ideologia de la socialdemocràcia”

Sara Berbel
PSICÒLOGA SOCIAL

“Les dones també són les grans perjudicades de la crisi, ara tenen pitjors condicions”

Sara Berbel
PSICÒLOGA SOCIAL

“De cara al 2015 espero que es posin mecanismes per aconseguir la igualtat veritable”

Sara Berbel
PSICÒLOGA SOCIAL

“Després de la intervenció encoberta d'Espanya, aquí no es governa, s'executa”

Xavier Ferrer
ECONOMISTA

“S'albira una millor situació econòmica però no arriba als ciutadans, no es percep”

Xavier Ferrer
ECONOMISTA

“Si la gent passa gana es mourà, i al final hi haurà una revolució”

Xavier Ferrer
ECONOMISTA

“Per combatre les desigualtats a llarg termini, la solució és l'educació”

Sergi Martrat
BANC SABADELL

“Un dels fets positius de l'any són els avenços en la unió bancària europea”

Sergi Martrat
BANC SABADELL

“Des dels bancs, l'aixeta del préstec ja s'ha obert”

Sergi Martrat
BANC SABADELL